

BV20.0114

Datum vergadering : 6 juli 2020

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Henk Meester, Jan Pieter Blonk
VVD : Mauriel van As, Matthijs Machielse
CDA : Hans van der Stelt, Charles van Harn
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Jan Alsemgeest
CU : Kees Willem Markus, Arjen Hofman
D66 : Michiel Muis, Ronald van der Stad
GroenLinks : Menno Duk, Anja de Geus
PvdA : Petra Verhoef

Voorzitter : Nelleke Bouman

Commissiegriffier : Karin Koemans

Wethouders : Simon Fortuyn en Kathy Arends

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Nelleke Bouman

Commissiegriffier : Karin Koemans

Afwezig

Leefbaar 3B : Georgine Zwinkels
GroenLinks : Ivana Citterbartová
PvdA : Valmir Xhemaili

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Een ieder heel hartelijk welkom op de eerste van twee vergaderingen van de commissie ruimte. Ook heel hartelijk welkom aan de twee wethouders, mevrouw Arends en de heer Fortuyn, en een ieder die afgestemd heeft op deze vergadering commissie ruimte via de webcast. Voordat we met de agenda beginnen, ga ik eerst even de presentielijst langs om te kijken of een ieder van de commissie aanwezig is.

De heer Alsemgeest, de heer Van As, de heer Blonk, de heer Duk, de heer Van Harn, de heer Hofman, de heer Jumelet, de heer Machielse, de heer Markus, de heer Meester, de heer Muis, de heer Van der Stad, de heer Van der Stelt, mevrouw Verhoef, mevrouw De Geus.

Ik heb begrepen, dat mevrouw Zwinkels niet aanwezig is en de heer Xhemaili is afwezig. Mevrouw De Geus vervangt mevrouw Citterbartova.

2. Insprekers

De voorzitter: Er heeft zich een inspreker gemeld: de heer Wijsman t.a.v. punt 6a het bestemmingsplan.

Inspreker 1:

De heer Wijsman: Dank, dat ik 5 minuten de tijd mag om iets onder de aandacht te brengen. Ik zal er snel doorheen gaan, aangezien we maar 5 minuten de tijd hebben. Om even met de deur in huis te vallen, valt me op dat in de agendabundel bij punt 9.3 staat bij de vaststellingsfase: binnen 12 weken na de termijn van ter inzagelegging moet de gemeenteraad beslissen omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan. Daar waar het inzage moment 2 januari gesloten is en we momenteel in week 28 leven, heb ik wel mijn twijfels bij het hele agendapunt, om eerlijk te zijn. Ik zou ook willen verzoeken om een nieuw inzage legging moment. Welk voordeel heeft dat? Ik zou daar graag een zienswijze willen indienen, wat mij de eerste ronde niet gelukt is, omdat ik het in eerste instantie met 3B Wonen zelf had willen oplossen en daar contact mee heb gezocht. Maar de communicatie verliep erg stroef. Daarmee heb

ik de deadline moeten missen van de zienswijze. Als ik dan toch verder inga op de inhoud, heb ik gekeken naar de hoorzittingsavond voor omwonenden op 15 april 2019. Daar ben ik ook geweest en daar heb ik gesproken met name over de nokhoogte van de huizen bij mij aan de overkant. Daar zou eigenlijk niet of nauwelijks een wijziging op zijn. Later zag ik dat daar toch een wijziging op geweest is op het ontwerp, terwijl in de nieuwsbrieven, die gekomen zijn, niet duidelijk is verteld dat de nokhoogte gaat wijzigen. Je kan het uiteindelijk tussen de letters door wel lezen, maar ik heb daar een erg slecht gevoel over als ik heel eerlijk ben. Dat vind ik dus verre van transparant. De stijging van de nokhoogte van ongeveer 33% van de woningen aan de oostzijde van mij, daar is een bezonningsstudie op gedaan, ook door de bezwaren die ingediend zijn. Voor zover ik weet is deze uitgevoerd door de architect van 3B Wonen, wat mij niet in de oren klinkt als een onafhankelijke partij. Daar waar in de agendabundel op blz.12 wel gevraagd wordt om een onafhankelijk onderzoek. Als het anders is, dan hoor ik dat graag, maar dit is de informatie die mij ter ore is gekomen. Als ik even kijk, wordt straks de maximaal toegestane hoogte 9 meter, daar waar nu gerekend wordt door architecten met 9,33 meter. Daar zit een marge in van 10%, daar ben ik me van bewust, maar voor zover ik weet is dat een soort bouwmarginen niet iets wat ze gelijk mee kunnen calculeren in een ontwerp, dus ik vind het erg bijzonder dat dat ook toegelaten wordt. Als ik verder inga op de bezonningsstudie die gedaan is, wordt aangegeven, dat het om een smalle weg gaat. Wat heeft het voor effecten op mijn woning en mijn directe burens, die er hinder van ondervinden? Dat het ongeveer 45 minuten zon zal schelen. Dan zal je denken: wat zijn 45 minuten? Het is bij mij aan de voorkant op de zuidzijde en dat is wel 45 minuten op het moment dat de gemiddelde arbeidende inwoner van Lansingerland voor zijn deur wil genieten van zijn laatste zonnestralen. Dan is 45 minuten ineens wel veel, van kostbare zonminuten. Dat is de inbreng, die ik wil doen.

De voorzitter: Bedankt voor uw inbreng. Er heeft zich een commissielid gemeld, die graag iets aan u wil vragen.

De heer Blonk, L3B: Ik wil aan de heer Wijsman vragen of hij op de hoogte is van de beantwoording van het college op de zienswijzen van 5 buurtgenoten van u, allemaal van de Oranjestraat, die de zienswijze ingediend hebben en beantwoord zijn door het college. Dat gaat o.a. over de nokhoogte, maar ook over de bezonning, daar bent u iets verder op ingegaan. Bij die bezonning zijn 4 plaatjes gegeven in 4 seizoenen, 3 tijden op een dag. Wat vindt u daarvan, van de beantwoording van het college? De heer Wijsman: Correct, bedankt voor de vraag. Ik heb die inderdaad gezien. Ik heb zelf ook contact gehad met 3B Wonen, ook om te zien wat voor effect het bij mij in de straat heeft. Zoals ik al aangaf: daar is de zonstudie uitgevoerd door de architect van 3B Wonen. Ik heb inderdaad weldegelijk de antwoorden gezien. Daarin is te zien, dat het 45 minuten zal schelen. Ik heb vraagtekens bij de onafhankelijkheid van dat onderzoek. De heer Blonk: En de nokhoogte, want daar bent u ook uitgebreid op ingegaan, wat vindt u van het antwoord van het college? De heer Wijsman: Dat er uitgegaan wordt van 9 meter? De heer Blonk: De nokhoogte is nu 9 meter en die wordt 10 meter. Dat is het antwoord van het college. De heer Wijsman: Ik dacht dat er gericht zou worden op 9 meter. De heer Blonk: De huidige nokhoogte is 9 meter en in het voorstel van het college wordt dat 10 meter. Er wordt ook uitgelegd waarom dat is, vanwege het bouwbesluit, hogere kamers en dat soort dingen. Daar komt het door. De heer Wijsman: Vanuit economisch oogpunt, kan ik dat zeker begrijpen, alleen, als inwoner die er tegenover woont heb ik er iets minder begrip voor.

De heer Machielse, VVD: Dank u, meneer Wijsman, voor uw inspraak. U vraagt eigenlijk in het begin van uw inspraak, als ik het goed heb begrepen, dat u de mogelijkheid alsnog wil krijgen om een zienswijze in te dienen, daar u er niet toe bent gekomen. Mijn korte vraag aan u is: gaat de inhoud van die zienswijze nou wezenlijk anders zijn dat de 5 zienswijzen, die reeds zijn ingediend op ditzelfde onderwerp? Indien dat namelijk niet zo is, en nu ga ik even speculeren, verwacht ik dat de beantwoording van het college ook in dezelfde lijn zal liggen. Graag uw antwoord op de vraag wat u dan precies wilt indienen als zienswijze. In het kort. De heer Wijsman: Ik weet niet of dat voor nu relevant is. Ik denk dat ik andere deskundigen daarbij inroep om te kijken wat ik nog als zienswijze in kan dienen, maar ik denk dat het te vroeg is om er nu over te speculeren.

De voorzitter: Nog andere leden van de commissie die een vraag hebben aan de heer Wijsman? Ik zie geen reactie. Meneer Wijsman, bedankt voor uw inbreng. U kunt via de webcast vernemen hoe de discussie hierover plaats vindt. Dank u wel.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering

De voorzitter: Dit zal morgen gaan plaats vinden.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Iemand nog een opmerking of een vraag?

Inventarisatie rondvraag:

De voorzitter: Er zijn drie rondvragen. Er is een vraag van de heer Muis over het afval brengstation, er is een rondvraag van de heer Meester over het besluit t.a.v. bestemmingsplan woningen Hoekse Kade en er is een derde vraag van mevrouw Verhoef n.a.v. een krantenartikel van afgelopen vrijdag en zaterdag over verontrustende berichten t.a.v. de woningcorporaties over de komende tijd t.a.v. verduurzaming enzovoorts. Er gaat nogal het e.e.a. gebeuren wat ten laste komt van de woningcorporaties, maar daar komen we straks op.

5. Bespreekpunten:

Er zijn geen bespreekpunten.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Vaststelling bestemmingsplan "Julianastraat/Prins Bernhardlaan"

De heer Blonk, L3B: Aanvankelijk zou ik zeggen: het is een hamerstuk. Dat stond op mijn lijstje, maar ik heb n.a.v. de inspraak toch een vraag aan het college, een juridische vraag. Meneer Wijsman geeft aan, dat er termijnen door het college niet in acht genomen zijn, met name de 12 weken. Ik zou graag van het college horen hoe dat precies zit. Of meneer Wijsman het juist heeft of dat dat niet zo is. Dat was het.

De heer Machielse, VVD: Voor de VVD een prima bestemmingsplan. Het lijkt ons ook zaak dat 3B Wonen ook hun verantwoordelijkheid neemt in het vernieuwen van hun eigen woningvoorraad en daar gelijk ook een stuk verduurzaming in mee nemen. Daar zijn we enthousiast over. Ik heb één vraag aan de wethouder, in aanvulling op de vraag, die de heer Blonk al aangaf. In het raadsvoorstel staat dat één van de argumenten, dat de zienswijze geen aanleiding geeft tot aanpassing in het bestemmingsplan, terwijl in de nota van zienswijze te lezen is, dat er wel een aanpassing is gedaan, namelijk o.a. de bezonningsstudie et cetera. Hoe moet ik dat nou tot elkaar zien? Maakt die bezonningsstudie en eventuele uitkomsten daarvan nou wel of geen onderdeel uit van het gewijzigde bestemmingsplan? Dan gaan we dat in de tweede termijn wel verder bediscussiëren. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Op zich een mooi plan, dat hier gerealiseerd gaat worden. We hebben daar al een keertje eerder over gesproken. Ook het CDA is wel benieuwd naar de reactie van de wethouder op het gestelde door de heer Wijsman, wat betreft de onafhankelijkheid van het onderzoek. Ik heb zelf niet uit het onderzoek kunnen destilleren of het onafhankelijk is of niet, maar die vraag lijkt mij snel beantwoord. Even op mijn lijstje kijken. Er is een formele procedure bewandeld, er wordt ook keurig ingegaan op de zienswijzen, maar ik ben benieuwd of er nou ook nog persoonlijk contact is geweest met de mensen om te spreken over dit plan. Ik ga ervan uit, maar ik ben toch wel benieuwd wat de reactie van het college is. Hier wilde ik het bij laten in de eerste termijn.

De heer Jumelet, WIJ: We waren blij verrast door dit voorstel, in die zin, dat de vernieuwing van de woningvoorraad natuurlijk door 3B Wonen verder wordt opgepakt in de betreffende wijk, maar daarbij ook een vermeerdering van het aantal woningen. Dat is zeker met de krapte en de grote behoefte natuurlijk heel fijn. Ik heb in navolging van de heer Blonk ook dezelfde vraag aan de wethouder rondom de procedure. En ook wat de heer Van der Stelt aangaf rondom de onafhankelijkheid van de architect rondom de bezonningsstudie. Ik ben erg benieuwd naar het antwoord van de wethouder. Dat horen we graag. Voor de rest geen opmerkingen, dank u wel.

De heer Hofman, CU: Wat ons betreft is dit bestemmingsplan een hamerstuk. De inspraak, zoals die vanavond gedaan is, verandert daar in principe niets aan. Ik heb, om alvast een voorschot te geven op het antwoord van de wethouder, even een klein beetje jurisprudentie nagezocht omtrent de vraag of wij dit bestemmingsplan mogen vast stellen. Jurisprudentie vertelt ons, dat er geen bezwaar is om het ook na 12 weken nog vast te stellen. Beste mensen, wees gerust, we mogen dit bespreken vanavond. Dat was mijn bijdrage.

De heer Van der Stad, D66: Wij staan positief ten opzichte van het verbeteren van de sociale woningvoorraad. Binnen bestaand bebouwd gebied is het een uitdaging om binnen dezelfde ruimte meer woningen met een hogere kwaliteit te realiseren en aangepast aan de eisen van deze tijd: gasloos en zoveel mogelijk energieneutraal. We begrijpen de zorgen van omwonenden die zienswijzen hebben ingediend ook. Wat aanvaardbaar is qua afstand en privacy blijft natuurlijk subjectieve belevingen. Goed dat 3B Wonen daarom een klankbordgroep van bewoners bij dit proces heeft betrokken. Dat niet iedereen het eens is, blijkt wel uit de zin waarin staat, dat in november 2019 door 3B Wonen en de gemeente is geprobeerd antwoord te geven op de vragen en bezwaren. Het bezonningsdiagram laat zien wat de impact is op privacy en bezonning. Deze is beperkt tot een paar uur per dag voor een beperkt

aantal woningen en niet de zomermaanden. We denken ook, dat dit binnen de bestaande mogelijkheden reëel en acceptabel is en zouden daarom positief adviseren over dit bestemmingsplan. We vernemen echter graag van de wethouder eerst waarom de bezonningsstudie niet onafhankelijk is uitgevoerd en hoe het zit met de besluitvormingstermijn van de raad versus de inzage termijn. Verder hebben we nog 2 vragen. Waarom zijn de bijlagen opgenomen in de map geheime stukken en niet publiekelijk beschikbaar? Wat wordt er precies bedoeld met een Delftse stoep? Op zich een verlate technische vraag, waarvoor ons excuus. Google geeft ons uiteraard een beeld en we kunnen e.e.a. goed plaatsen gezien de wijziging en straatbeeld, maar in de stukken staat niet specifiek beschreven wat ermee wordt bedoeld. Dat was mijn bijdrage.

Mevrouw De Geus, GL: 50 woningen worden vervangen door 37 woningen en 36 appartementen, alle in de sociale huursector. Fantastisch, want daar is grote behoefte aan. De zienswijzen zijn ingediend, er is een bezonningsdiagram gemaakt en alle zienswijzen zijn ongegrond verklaard. Nu hebben we net de heer Wijsman gehoord, de inspreker, en die wil een zienswijze indienen. De vraag is: klopt zijn conclusie over het niet op tijd een besluit nemen? Klopt het dat er geen onafhankelijke partij geweest is, die die studie gemaakt heeft naar die bezonning? Alle voorschriften zijn keurig nageleefd en als we bij het kopje 'duurzaamheid' komen, heb ik nog wel een opmerking of een vraag. 3B Wonen bouwt de woningen gasloos. De woningen worden BENG uitgevoerd en daarnaast streeft 3B Wonen naar nul op de meter, de zogenaamde NOM woningen. Alles hangt af van de stedelijke situatie, dat begrijpen we dan ook wel. Het is nu 2020, het kan best een belemmering zijn om nu NOM-woningen te bouwen, maar hoe is dat in 2030 of in 2050? Is dan die stedelijke situatie veranderd? Want dan is Lansingerland energieneutraal. Onze bedenking komt vooral voort uit een motie uit 2016, die ingediend is door mevrouw Arends, de wethouder. Daarin staat dat bij nieuwbouw vanaf 2020 geldt: voor nieuwbouwwoningen energieneutraal. Nu weet ik wel, dat de heer Duk technische vragen gesteld heeft en daar antwoord op heeft gekregen en dat de norm ENG is afgezwakt naar normering BENG vanaf 2021, met de vermelding dat dit vanuit de wetgever gaandeweg is uitgesteld. Met invoering van de omgevingswet 2022 kan de gemeente wel strengere eisen stellen, maar ik wil graag weten wat er gebeurd is met de ambitie van de wethouder, die toen deze motie zelf indiende. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: We zijn heel blij, onze fractie, dat 3B Wonen gaat werken aan verduurzamen en verbeteren van sociale huurwoningen. Ook het feit, dat er meer sociale huurwoningen worden gebouwd met ook de zo gewenste appartementen, dat doet ons deugd. Uit het stuk blijkt dat 3B Wonen met een klankbordgroep met omwonenden mensen heeft betrokken en dat er in ieder geval draagvlak is in die groep voor de gekozen variant en dat er ook op voldoende momenten mogelijkheid is geboden voor vragen stellen en inspraak doen. Het feit dat de heer Wijsman dat moment heeft gemist, dat is natuurlijk heel vervelend, maar die kans die lag er. Als we inderdaad om andere redenen hier de procedure niet goed hebben gevolgd, en de andere fracties hebben daar ook al vragen over gesteld, dan moeten we natuurlijk de mogelijkheid om opnieuw inzage te doen ook bieden, of zorgen dat de procedure weer recht getrokken wordt. Dat horen wij ook graag van de wethouder. Het is natuurlijk niet fijn als een stuk van je zonlicht, naar blijkt met name in de wintermaanden, weg gaat. Dat is echt niet leuk. Aan de andere kant: er komen hier nu nieuwe mensen wonen, die ook al heel lang op een woning wachten of weer terug komen naar hun oude, verbeterde woning, dus in die zin zijn hier verschillende belangen tegenover elkaar afgewogen. We wachten even af wat de wethouder gaat zeggen, maar in principe vinden wij dit een goed bestemmingsplan. Dank u wel.

De voorzitter: Er zijn de nodige vragen gesteld over de 12-weeken termijn, de zienswijze wel of niet, nog iets over de onafhankelijkheid t.a.v. de bezonning, het Delftse stoepje en nog uw eigen motie van 2016. Daar weet u vast het nodige van.

Wethouder Arends: Vooral van die laatste. Laat ik beginnen met de eerste vragen. Dan het leed, want dat is belangrijk. 3B Wonen wil natuurlijk verbetering in hun oude aanbod, ze willen vernieuwen. Met dit bestemmingsplan is het niet alleen vernieuwen naar de huidige maatstaven, maar we voegen ook meer woningen toe en meer diversiteit. Niet alleen de rijwoningen, maar ook appartementen, waar veel behoefte aan is, dus dat sluit goed aan bij de wens van onze inwoners en ook van u als commissie en als gemeenteraad. Er zijn inderdaad meerdere vragen gesteld en goede vragen. Die juridische vraag of de 12-weeken termijn. Dat heeft geen enkele gevolgen voor de procedure die wij lopen. Ook die 12 meter zat ook niet in ijzer gegoten. Het is niet zo, dat als het een paar dagen later was geweest en die meneer was er naar toe gegaan, dan had het prima mee genomen kunnen worden. De omgeving is door 3B Wonen goed mee genomen. Er is een klankbordgroep geweest, een inloopavond, dus in die zin is er ruimte voor omwonenden. Dat is juist belangrijk bij een inbreilocatie, dat de omwonenden ook goed mee genomen worden en hun zienswijzen kenbaar worden gemaakt. De heer Machielse stelt: er is een zienswijze en dat heeft geen invloed op het bestemmingsplan, maar toch is het bestemmingsplan gewijzigd. Dat had inderdaad niets met de zienswijzen te maken, maar het was een wijziging die te maken had met

monumenten en gemeentelijk erfgoed, dus daar zit de wijziging in, maar niet t.a.v. de zienswijzen die zijn ingediend. Meerderen hebben n.a.v. de inspraak van de heer Wijsman gevraagd naar de onafhankelijkheid. Was het een onafhankelijk onderzoek? Nee, dat is niet vereist, dat er een onafhankelijk onderzoek daarvoor verricht moet worden, maar vanuit ons is er geen enkele twijfel of reden om twijfel te hebben, want wij gaan ervan uit, dat dat een zorgvuldig onderzoek is geweest. Het toont over de bezonning aan, dat er goede onderzoeken naar zijn gedaan en dat het ook inderdaad iets betekent op een paar momenten van de dag, twee dagen per jaar. Dat scheelt, dat heeft de heer Wijsmijn al gezegd, en dat is natuurlijk heel vervelend, maar die nokhoogte heeft te maken met de bouwbesluiten, het huidige vereiste en de woonwensen daarvan. Vandaar dat het in de huidige maatstaven zit. Als je wil nieuw bouwen en verbeteren, dan heb je met het huidige bouwbesluit te maken. Dan was er nog een Delfts stoepje, ja, wat is dat? Dat is zo'n technische vraag, dus dat heb ik ook even uitgevraagd. Dat lijkt de tegels van de voortuin te zijn van 1 meter. Dat is een Delfts stoepje. Mevrouw De Geus vraagt nog naar gasloos, BENG, de ambitie van de wethouder. U kent mij als een wethouder die zeer ambitieus is, niet alleen op het toevoegen van veel woningen, dat weet u, en ook veel betaalbare woningen, maar uiteraard ook op duurzaamheid. Aan de andere kant lopen wij ook niet op de troepen uit en zeggen we: we zijn realistisch duurzaam. En het heeft met financiële haalbaarheid te maken, ook van de corporatie. Daar waar de wetgeving het nog niet vereist, want dat is ook uitgesteld, dan sluiten we ons daarbij aan, want tenslotte ben ik ook de wethouder en ik volg de wet, dus in die zin is er voldoende ruimte om dat te doen. Ik denk dat ik zo alle vragen heb beantwoord. De voorzitter: De heer Van der Stelt heeft nog gevraagd of er persoonlijk contact geweest is. Wethouder Arends: Ik kan niet achterhalen of er persoonlijk contact met de heer Wijsman is geweest, dat kan ik nu niet achterhalen, maar er is alle gelegenheid gegeven voor omwonenden om in gesprek te gaan. Ik weet niet of meneer Wijsman zelf het contact heeft gelegd of dat n.a.v. zijn vragen 3B Wonen contact met hem heeft gezocht, dat weet ik niet. De heer Van der Stelt: Nee, mijn vraag, terecht dat u die even aanhaalde, had niet zozeer betrekking op de vraag of met de heer Wijsman contact is geweest, maar gewoon met de bewoners. Ik maak uit uw reactie op, dat er wel gelegenheid voor is geweest, maar dat u niet weet of dat heeft plaats gehad. Wethouder Arends: Dat heeft zeker plaats gevonden. Er is een klankbordgroep geweest en ook een inloopavond, dus dat heeft zeker plaats gevonden, want er is een heel participatietraject door 3B Wonen gedaan, dus dat heeft plaats gevonden, maar ik weet niet of dat met deze persoon specifiek is geweest.

Tweede termijn

De heer Blonk, L3B: Mijn enige vraag, die juridische vraag over de 12 weken, is van 2 kanten beantwoord, door de heer Hofman en de wethouder, dus dan neem ik zeker aan dat het waar is. Dat is dus helder voor mij. Het is voor ons dan ook een hamerstuk. Ik heb naar de bezonning geweest, ik ben ter plekke gaan kijken, ik denk dat het acceptabel is, dat u iets minder zonneschijn hebt. Het is vervelend, ik zou het ook vervelend vinden, maar in het algemeen belang kunnen wij dat als raad op die manier afwegen. Die woningen zijn kwalitatief zo slecht, dat die vervangen moeten worden. Blij dat 3B Wonen dat doet op deze manier en het op deze kwalitatief goede duurzame manier gaat vervangen. Blijft nog één vraag, die triggerde mij, het wordt een hamerstuk, laat dat helder zijn, maar toch nog één vraag aan de wethouder. U stelde net: als je een paar dagen te laat bent met je zienswijze, dan wordt die toch wel mee genomen. Dat triggerde mij, want ik denk dat dat juridisch onjuist is. De juridische termijnen zijn kei- en snoeihard. Mij verbaasde het, dat u dat zegt, want wat is een paar dagen? Een paar weken, een paar maanden? Ik denk dat u die uitspraak terug zal nemen dadelijk.

De heer Machielse, VVD: Als de heer Blonk zegt dat er iets terug genomen kan en mag worden, dan ben ik ook heel erg benieuwd wat er gaat gebeuren. Onze vraag in de eerste termijn is voldoende beantwoord. Wat ons betreft ook een hamerstuk. Ik wil me wel bij de heer Blonk aansluiten, dat de ambities tot vernieuwing en verduurzaming van sociale woningen ons ook nauw aan het hart gaan en dat er dan nieuwe bouwbesluiten zijn, waardoor de hoogte wat hoger wordt, ja, dat heeft ook zo zijn redenen. Ik zou er geen voorstander van zijn om dan maar minder woningen in dit stuk te realiseren of de huidige lagere kwaliteit te behouden. Dus in het groter belang zal dit stuk voor ons een hamerstuk zijn in de volgende raadsvergadering.

De heer Van der Stelt, CDA: Dank aan de wethouder voor de toelichting, ook op het bezonningsonderzoek, waarvan werd aangegeven dat het gewoon professioneel is uitgevoerd en niet specifiek een heel onafhankelijk instituut. Maar ook voor ons kan het als hamerstuk naar de raad. Het is belangrijk dat dit wordt gerealiseerd, ook kwaliteit toevoegt. En ja, ik kan me voorstellen dat bewoners wat ongelukkig zijn of dat degenen die hebben gereageerd met de effecten op de bezonning, maar alles afwegende vinden wij het wel van belang dat dit gerealiseerd wordt en uiteraard ook conform het bouwbesluit. Dank u.

De heer Jumelet, WIJ: Dank voor de beantwoording. Zoals mijn collega's al hebben aangegeven: de bezwaren begrijpen wij. Wij kunnen ons ook inderdaad heel goed inleven, dat het ten koste gaat van. Maar anderzijds, het algemeen belang, de vernieuwing van de voorraad aldaar en als wij daar een keuze in zouden moeten maken, dan rest maar 1 oplossing en dat is gewoon vervangen. In die zin is het wat ons betreft een hamerstuk en ondersteunen wij van harte de vervanging van deze woningen. Ik dank u wel.

De heer Hofman, CU: Ook wat ons betreft, gehoord hebbende alle bezwaren, willen wij graag dit plan laten doorgaan en het als hamerstuk naar de raad sturen.

De heer Van der Stad, D66: Ik dank de wethouder voor haar antwoorden. Voor de rest willen wij ons graag aansluiten bij de woorden van WIJ en is het ook voor ons een hamerstuk.

Mevrouw De Geus, GL: Ook voor ons is het een hamerstuk. Ik dank mevrouw Arends voor de antwoorden. Ik ben blij te horen, dat ze nog steeds ambitieus is, maar dat ze de wet volgt op dit moment. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik wil de wethouder bedanken voor haar duidelijke beantwoording. Nogmaals wil ik zeggen dat ik blij ben dat daar verduurzaamd wordt en verbeterd wordt aan de sociale huurwoningen. Dat is goed voor de oude bewoners en ook de nieuwe bewoners, die nu extra hier kunnen komen wonen. Hun belang is in onze ogen goed afgewogen tegen de belangen van de mensen aan de andere kant van de straat. Het lijkt alleszins acceptabel, dus voor ons is het ook een hamerstuk.

De voorzitter: Ik ga naar de wethouder met de vraag over de uitvoering van de wettelijke termijnen, ja of nee, want er is verwarring gekomen.

Wethouder Arends: In de eerste termijn is gevraagd of er met de heer Wijsman contact is geweest. Ik kon niet zeggen of ik dat wist, maar dat is wel zeker gebeurd, zowel door 3B Wonen als ook meerdere malen door de gemeente zelf met de heer Wijsman. Ik laat u dat toch nog even weten in deze tweede termijn. De heer Blonk zei: misschien moet mevrouw Arends die terug nemen. Ik heb twee dingen door elkaar gehaald. De inzage termijn is 6 weken en dat mag inderdaad niet een dag langer, dus de heer Blonk heeft daar helemaal gelijk in. Het ging over de 12 weken, dat is de besluitvormingstermijn. Dat heeft geen gevolgen voor de procedure, als dat iets later is. Het klopt, meneer Blonk, als het gaat over de zienswijze termijn, dat is 6 weken en dat mag inderdaad niet een dag later ingediend worden, zoals de wettelijke regels daarop zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Het e.e.a. gehoord hebbend, kan ik alleen maar concluderen, dat het een hamerstuk wordt voor de aanstaande raad. Dank u wel.

6.b Vaststelling bestemmingsplan "Noordersingel tussen 72 en 74"

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik ga heel kort zijn over dit bestemmingsplan. Het is allemaal goed toegelicht, het gaat om het verplaatsen van een bouwvlak voor een woning in een bepaald gebied. Geen zienswijzen ingediend, geen planologische bezwaren, dus wat ons betreft is dit een hamerstuk. Ik heb er verder geen vragen over en geen opmerkingen bij. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Er is een vergunning gegeven om twee woningen te bouwen op dit terrein. Een terrein waar een deel van een zichtlijn is. Vervolgens zijn er twee enorme gebouwen geplaatst. Een huis en een garage met een afmeting van 2 gemiddelde huizen. Het huis erachter is er niets bij. Het gevolg hier is, dat als er een tweede huis zou worden gebouwd, deze deels in de zichtlijn zou komen. Er is simpelweg geen plek voor een zichtlijn en een derde gebouw. Verder is de duurzaamheidsparagraaf in dit bestemmingsplan zo leeg als maar zijn kan en kan worden samengevat met: er zal aan de regels worden voldaan. Dit getuigt niet van de ambitie die GL zou willen zien. De lijn van GL is altijd geweest, dat we met de linten voorzichtig moeten omgaan en dat zichtlijnen niet geschonden dienen te worden. Mijn conclusie is dan ook, dat er voor GL simpelweg niet voldoende ruimte is om nog een woning te plaatsen. Dank u wel.

De heer Van der Stad, D66: In het individuele geval hebben we geen bezwaren om een bouwvlak te laten vervallen en elders op een perceel een bouwvlak toe te kennen. In het bestemmingsplan worden alle thema's zorgvuldig langs gelopen en conclusies getrokken. Een aantal overwegingen is voor ons extra van belang. Allereerst dat het hier om een incidentele situatie gaat en hiermee geen regulier beleid wordt. Ten tweede dat de verplaatsing niet leidt tot een groter bouwvlak. Dit is in het plan lastig te achterhalen. Op de laatste pagina staat een kaart, maar daarop is alleen het nieuwe bouwvlak geprojecteerd. Kan de wethouder dit toelichten? Ten derde vinden wij het van belang dat voor omwonenden de nieuwe situatie geen verslechtering betekent ten overstaande van het oorspronkelijke

bouwvlak. En tenslotte, dat het past binnen het groene, open karakter van de omgeving. Tot zover de eerste termijn.

De heer Markus, CU: Ik ben nog een beetje aan het bijkomen van alle verwarring, want ik dacht even dat mevrouw Arends was overgestapt als raadslid naar de PvdA en dat mevrouw Arends de wettelijke termijn van 6 weken niet meer aanhield, maar gelukkig, alles is ten goede gekeerd en ik ben weer gerust gesteld. Die verwarring hebben wij overigens niet rondom dit bestemmingsplan. We hebben alles gelezen en tot ons genomen. Wat ons betreft, is het een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ik wil me geheel aansluiten bij mevrouw Verhoef. Ook ons inziens is het proces goed doorlopen, geen zienswijzen ingediend, belanghebbenden en omwonenden geïnformeerd, stedenbouwkundige, commissie welstand. Wat ons betreft een hamerstuk.

De heer Van Harn, CDA: Het bestemmingsplan Noordersingel 72-74. Dat roept geen specifieke vragen op bij het CDA. Het ziet eruit als een goed en duurzaam bestemmingsplan. Voor ons zou het ook een hamerstuk kunnen zijn. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Wij staan er altijd voor open om particuliere eigenaren te ondersteunen in hun wens om een woning anders te realiseren of hun eigen terrein anders in te richten. Natuurlijk wel binnen het normale, maar voor ons valt dit daar zeker onder. Blij deze ontwikkeling op deze manier te ondersteunen. Voor ons een hamerstuk.

De heer Blonk, L3B: Wij hebben geen behoefte aan een woordvoering. Het wordt een hamerstuk voor ons.

Wethouder Arends: Ik heb geen drie vragen ontdekt. Voor mij was het wat verwarrend, dus misschien kan de heer Van der Stad het straks nog een keer herhalen. Eén vraag ging over de tekening. Hij gaf aan, dat er wat onduidelijk is m.b.t. hoe het bouwvlak eerst was en hoe dat later is. En of ik daar duiding aan kan geven. Dat vind ik lastig te bepalen, dat vind ik echt wel een heel technische vraag. Ik wacht op mijn ambtenaar, maar volgens mij ging daar de vraag over. Het is dus niet, dat er een extra woning komt. Er is een verschuiving van het bouwvlak, maar of dat voldoende is geduid in de stukken of niet, ik denk van wel, maar dat is uw interpretatie, om te zeggen: ik vind dat onvoldoende. Dat is eigenlijk de enige vraag, die ik erover gehoord heb. Wel over de ruimtelijke kwaliteit, over dat lint. Ja, dat hebben we goed bekeken. De woning die in het bouwvlak gaat komen, is zeker geen verslechtering daarvoor. De voorzitter: De heer Van der Stad begon zijn verhaal te vertellen, dat dit een incident is en dat het niet regulier zou moeten zijn. Dat was de eerste. En de omwonenden, dat die daar geen problemen mee zouden hebben, met deze situatie. Wethouder Arends: Er zijn inderdaad geen zienswijzen ingediend, dus daarmee kunnen we ervan uitgaan, dat dat zo is, dat omwonenden geen bezwaren hebben. Uiteraard kijken we op maat. Het lint is natuurlijk een heel belangrijk historisch gebied voor ons, dus bij elk initiatief of bij elke vraag gaan we dat secuur met elkaar bekijken. Dank u wel.

Tweede termijn

De heer Van der Stad, D66: Ik zal dingen maar de wereld uit helpen. Het was meer 1 opmerking en 2 vragen, waarvan 1 actief door de wethouder werd beantwoord. De tweede was eigenlijk specifiek op het bouwvlak: is er een wijziging op de grootte van het bouwvlak doorgevoerd? Dat werd niet duidelijk uit de stukken.

Wethouder Arends: Het bouwvlak is een verplaatsing en die wordt niet groter. Daar zit geen wijziging op.

De voorzitter: Volgens mij waren er verder geen vragen meer. Een vraag aan de heer Van der Stad: is het voor u een hamerstuk? De heer Van der Stad: Zeer zeker. De voorzitter: Dan heb ik bij iedereen in de eerste termijn gehoord, en in de tweede: een hamerstuk. Conclusie: dit is een hamerstuk, dat naar de raad gaat.

6.c Richtinggevend kader voor verduurzaming van het te vernieuwen Integraal Beheerplan Openbare Ruimte

De heer Meester, L3B: Wij hebben al een behoorlijk aantal jaren geleden, toen ik pas in de raad zat, fors moeten bezuinigen op de openbare ruimte. Nu staan we er wat beter voor en ik denk dat het daarom goed is om het nu goed aan te pakken. Het rapport van Antea vind ik heel gedegen, dus wat mij betreft, kunnen we conclusie daaruit volgen. Wat ik wel leuk vond, was dat het bekende diagram uit de marketingtheorie hier ook een plaats heeft gevonden. De marketingtheorie, waarbij verdeling is van de mensen ten aanzien van hun voorkeur. Ik behoor inderdaad niet tot de early adopters, maar de early

majority spreekt mij wel aan, dus ik voel me heel goed bij de keuze van scenario 3. Daar wilde ik het maar bij laten.

De heer Machielse, VVD: Het is toch wel mooi, dat wij komen te spreken over de leidraad voor de inrichting van onze openbare ruimte, wat toch een beetje het visitekaartje van onze gemeente is. Een ieder die door onze gemeente rijdt, die op bezoek komt in onze gemeente en zeker voor hen die er wonen, is het toch hetgeen je meestal ziet als je niet thuis bent. Wij kunnen eigenlijk geheel het voorstel van het college volgen om in scenario 3 stapsgewijs een verdere verduurzaming in te zetten. Wat ons betreft, ik zal geen 5 minuten nodig hebben, laat staan ook nog 3 minuten in de tweede termijn, een hamerstuk naar de eerstvolgende raad. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Het college heeft gekozen voor scenario 3: duurzame omgevingsverbetersaars. Het krijgt een doorlooptijd van 8 jaar. Ik lees dat elk jaar er € 600.000 extra uitgetrokken gaat worden als exploitatiebudget. Wat gaan we voor deze € 600.000 per jaar doen? Dan gaan we o.a. 2,5fte experts voor inzetten, die zich bezig zullen houden met vernieuwde maatregelen en de disciplines t.a.v. gebiedsontwikkeling en omgevingsplan. De vraag die ik hierbij heb: 2,5fte, ik stel me zomaar de vraag: hoe groot wordt hiermee de afdeling duurzaamheid, of over welke afdeling hebben we het? Maar ik stel me toch de vraag: hoe groot wordt die afdeling met deze 2,5fte erbij? Dan nog een opmerking, die ik gelezen heb. Het zal een langere opstarttijd voor de implementatie van het beheerplan vergen door de inwerkperiode van de nieuwe medewerkers. Eigenlijk is dat een klein beetje tegenstrijdig. Er komen 2,5 nieuwe mensen bij en we gaan er langer over doen omdat die mensen ingewerkt moeten worden. Niet helemaal logisch, denk ik. Hier wil ik het bij laten. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: Ik zou bijna zeggen: meneer Van Harn had mijn tekst, want ik kan hetgeen meneer Van Harn aangeeft onderstrepen. De openbare ruimte is het visitekaartje van onze gemeente en stapsgewijs verduurzamen vinden wij fantastisch, daar zijn we ook groot voorstander van. In het stuk wordt verwezen naar het adviesrapport van Antea. Scenario 3, dan heb ik hele hoge verwachtingen als het gaat om wat wij gaan doen voor € 6ton structureel in de exploitatie. Tot onze schrik zien we inderdaad 2,5fte personele uitbreiding. Dat betekent gewoon € 2,5 tot € 3 ton kosten, die feitelijk al daarheen gaan, dus dat betekent dat er nog € 3 tot € 3,5 ton overblijft voor de daadwerkelijke maatregelen. Als we dan bij de maatregelen kijken, dan zijn het eigenlijk maatregelen, zoals ook in het rapport staat, dat die elders al worden toegepast en ook binnen onze eigen gemeente al worden toegepast. Wij zitten toch een beetje: in hoeverre is het ambitieus? Dit is gewoon meer van hetzelfde, zoals we nu al uitvoeren. Harstikke goed, daar moeten we ook zeker mee doorgaan, maar wij zoeken eigenlijk ook een beetje naar het vernieuwende en de rechtvaardiging van die extra fte's. Want 2,5fte, dat is nogal wat. Dat is toch bijna 80 uur per week, wat je aan extra inzet krijgt. Als je dan ziet, dat het dan met name expertise is, het bezoeken van, ja, wij zouden liever hebben dat we een wat hogere ambitie hebben, gebruik maken van bestaande kennis en kunde binnen ons gemeentelijk apparaat. Wij denken dat dat ruimschoots aanwezig is. En dat er ook echt vernieuwende maatregelen worden gezocht, die die verduurzaming ook echt invulling geven. Even als voorbeeld, de parkeerplaatsen klimaatadaptief maken, daarbij wordt verwezen naar een voorbeeld binnen onze eigen gemeente, bij Bleizo. Ja, is dat nou zo vernieuwend? Nee, dat is meer van hetzelfde. Wellicht kan de wethouder ons toch nog eens mee nemen in waar nou die echte ambitie zit, die hij altijd uitspreekt op dit terrein en wat nou rechtvaardigt dat we structureel € 600.000 extra uit gaan geven voor dit onderwerp. Ik dank u wel.

De heer Markus, CU: Dit is eigenlijk een beetje de voorwas voor het echte beheerplan, want uiteindelijk is het een kader, dat we mee geven aan het beheerplan, dat nog opgesteld moet gaan worden en waar we in 2021 moeten gaan besluiten. Dat maakt het in die zin ook wat lastig. We gaan naar alle waarschijnlijkheid de komende raad een scenario vast stellen voor dit beheerplan, maar het zou zomaar kunnen zijn, dat we er bij de begrotingsbehandeling achter komen, dat er te weinig of onvoldoende middelen zijn en dat we toch nog moeten besluiten voor een ander scenario te kiezen, dus in die zin geven we inderdaad een kader mee, maar is die niet zo vaststaand als we wellicht met zijn allen hopen en denken. Dan inhoudelijk over de voorgestelde scenario's. De heer Meester herkende dingen in de studie. Ik moet altijd wel lachen om een rapport waar 4 scenario's in staan, dan weet je al zeker dat iedereen de derde kiest. Dat is toch een beetje een wetmatigheid, die erin zit. Maar in dit geval, als je de tekst leest, dan is het wel een scenario, dat wij kunnen steunen. Wij denken zeker dat wij met onze openbare ruimte nog stappen kunnen zetten, zeker als het gaat om klimaatadaptatie. We hebben afgelopen week weer behoorlijk heftige buien gehad. Het water dat op de straat blijft staan, neemt fors toe, dus een stuk vergroening en open karakter van onze openbare ruimte is zeker nodig. Ik denk ook niet dat we te hard moeten lopen, omdat we wel nog wat stappen te zetten hebben en daar ook wat middelen voor gebruikt moeten worden. Uit dat oogpunt kunnen we zeker instemmen met scenario 3, alleen we hebben wel wat zorgen over die 2,5fte, die in die kosten moeten zitten. Wat blijft er dan nog over voor het verduurzamen van de buitenruimte an sich? De heer Van Harn en de heer Jumelet noemden

dat ook al. Dat ze allebei hetzelfde zeggen is niet meer dan logisch als ze allebei CDA-bloed in hun aderen hebben stromen, maar dat terzijde. We zijn toch ook een regio-gemeente. Is het wel raadzaam om die fte aan te nemen of moeten we dat over laten aan een stuk kennis wat in de markt er zeker is. Ik ben wel benieuwd hoe de wethouder er tegen aan kijkt, maar ook hoe de overige collega's tegenaan kijken om een deel van die middelen te besteden aan extra fte. Nogmaals, we zitten in een oordeelsvormende fase, dus we laten ons graag overtuigen van het nut en noodzaak van die 2,5fte. Samenvattend: het is de voorwas voor het echte beheerplan, dat er aan gaat komen volgend jaar. Een prima kader als het gaat om scenario 3, maar wel wat vraagtekens rondom de invulling van de kosten. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Allereerst: goed dat het beheerplan wordt herzien. We zitten nog in een fase waarin we bewegen van doelmatig beheer naar meer kwaliteit hogere onderhoudsniveaus en ook meer aandacht voor duurzaamheidsmaatregelen. De looptijd van het plan is 8 jaar. Ambitie, realisme en haalbaarheid op maatregelen rond duurzaamheid is natuurlijk ook afhankelijk van politieke voorkeuren en prioriteiten, maar ook van het huidige beleid. Daarom lijkt het ons een goed plan om vaker stil te staan bij de actualiteit van dit beheerplan dan eens in de 8 jaar. We begrijpen ook het voorstel van het bureau en het college om te kiezen voor scenario 3. Het is goed dat er voor extra investeringen wordt gekozen, zodat structureel beleid mogelijk wordt i.p.v. incidentele aanpak. Ik denk ook, dat hier een deel van het antwoord zit op de vragen over de 2,5fte. Het is natuurlijk zo: je moet natuurlijk niet alleen maar mensen aannemen, maar aan de andere kant, als je echt structureel beleid wil maken, dan kun je natuurlijk bureaus inhuren voor die expertise, maar als je als gemeente daar echt stappen in wil zetten, dan is het ook verstandig om die expertise in huis te hebben. Dan moet je een keer beginnen met daarin te investeren. Begin van het vorig college was er helemaal niemand meer, die zich bezig hield met duurzaamheid, dus we zijn met zijn allen al een heel eind gekomen. Dit is zeker een goede stap voorwaarts. De constatering is ook juist, dat we geen kopgroep zijn op dit moment. De kwalificatie middenmoter geeft aan, dat er nog wel wat te winnen is tot we bij die kopgroepen horen. Het staat er niet in, maar misschien een ambitie voor de subtop zou een beter streven zijn. Meer ambitie om bij de kopgroep te willen horen, zouden we ook graag zien, maar we begrijpen ook, dat het op dit moment niet in lijn is met de duurzaamheidsvisie en het huidige beleid. Nogmaals: begrijpelijk dat scenario 3 hier voorgesteld wordt. Wellicht dat een volgend college wel een sprint zal durven inzetten richting kopgroep en ook meer thema's zal kiezen naar de thema's die nu in de duurzaamheidsvisie staan en dan ook nog middelen en capaciteit daarvoor aan wil wenden, maar voorgaande sprekers gehoord hebbende denk ik dat het een verstandige keuze is om nu met scenario 3 te zorgen, dat de ingezette lijn van de afgelopen jaren wordt doorgetrokken en voort gezet. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Na het aannemen van de duurzaamheidsvisie en de verhoging van de onderhoudsniveaus is het voorliggende raadsvoorstel een logische volgende stap. Het is een uitwerking van de doelen die de raad zich heeft gesteld en geeft een impuls aan de verduurzaming van de openbare ruimte. GL kan zich zelfs vinden in de keuze van het college om niet onnodig risico's te nemen door voorop te willen lopen, maar wil het college wel uitdagen om een aantal onderdelen van scenario 4 over te nemen in het beleid. Er is vanuit de bevolking al vaak de vraag gesteld om meer bomen en groen. Bij een herinrichting van een wijk zou het voor GL een logische keuze zijn om daar rekening mee te houden en de kabels inderdaad zo te leggen, dat daar ruimte voor is. Het mes snijdt daarbij aan meerdere kanten. De uitstraling van de wijk gaat omhoog, de temperatuur omlaag en ook de kans op wateroverlast neemt af. Hierdoor is verduurzaming na een eenmalige investering dus een kostendekkende maatregel. De huizen stijgen in prijs, de winkelstraten worden uitnodigender, het energieverbruik van airco's gaat omlaag en de riolering kan het regenwater beter aan. Ook materiaalpaspoorten zijn een bewezen middel om recycling en hergebruik te verbeteren en zo in de toekomst te besparen. Maar eigenlijk het grootste punt, dat uit scenario 4 zou moeten worden overgenomen is: luister niet alleen naar de bevolking, maar geef ook echt de mogelijkheid om echt samen naar betere plannen te bewegen door intensieve interactieve trajecten met omwonenden en stakeholders nog meer op te pakken. Graag hierop een reactie van de wethouder. GL vraagt niet van onze gemeente een innovator te maken, maar wel om waar bewezen technieken bestaan en er vraag is vanuit omwonenden en stakeholders net dat stapje extra te zetten. Dit mag dan ook best wat meer kosten, want maatschappelijk draagvlak is heel veel waard, zeker als het om duurzaamheid gaat. Als het college aangeeft, dat hiervoor meer mankracht nodig is, dan vertrouw ik hun overweging hierin. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Allereerst dank voor het nieuwe beheerplan, althans, het voorstel dat er nu ligt. Dat sluit aan bij de intentie om de onderhoudsniveaus te verhogen en het beheer en onderhoud te verduurzamen, dus daar kan iedereen natuurlijk achterstaan, dat hoor ik ook bij de woordvoering, ook wij. Ook het feit dat er wordt uitgegaan van het door de raad vastgestelde duurzaamheidsvisie, dat geeft het gewoon een heel solide basis. We gaan echt voor verbetering en niet alleen maar voor instandhouding van de openbare ruimte, dus daar is onze fractie heel erg blij mee. Een aantal mensen heeft het al

gezegd: we doen dit voor 8 jaar, dus we moeten het goed doen, ook tussentijds nog de mogelijkheden hebben om eventueel bij te sturen. Het derde scenario, ik denk dat alle scenario's goed waren uitgewerkt en dat het gewoon een heel solide studie is. Onze fractie begrijpt ook waarom het college kiest voor dat derde scenario, en dat is omdat de eerste twee scenario's echt niet ver genoeg gaan volgens het college. En het vierde scenario gaat te ver. Niet zozeer te ver als het gaat om verduurzamen, want dan kun je waarschijnlijk nooit te ver gaan, maar het college vraagt zich af of de gemeentelijke organisatie al ver genoeg is om die rol als early adaptor of innovator te kunnen dragen. Ik denk dat het een heel goede zelfevaluatie is en ook heel ver is om te zeggen: laten we niet die early adaptor zijn, maar wel al kiezen voor scenario 3 en ook aan scenario 3 zit natuurlijk een kostenplaatje, maar bij scenario 4 is dat nog veel sterker, dus scenario 3 is goed gekozen, omdat je een flinke verbetering van het lopende beheerplan openbare ruimte kunt maken en er is ook voldoende mogelijkheid om ook tussentijds een goede evaluatie te doen en dan bij te sturen. Het kan dus best zijn dat we op termijn die stap naar scenario 4 gaan maken, maar nu is het gewoon te vroeg. Ik denk dat dat een goede beoordeling is van het college. Wij hopen dan wel, en dat hebben anderen ook al gezegd, dat het gemeentelijke financiële meerjarenbeeld geen roet in het eten gaat gooien. Scenario 3 is wat ons betreft goed. Ik wil nog heel even ingaan op de punten, die zijn genoemd door CDA en WIJ over de vraag: is dat een extra personele investering, die extra tussen de 2 en 3 fte? Is dat nou nodig? Hoeveel gaat er dan naar de werkelijke verduurzaming? Onze fractie staat daar juist wel achter. Bij ons bestaat de indruk, dat in het verleden juist heel vaak adviezen werden ingewonnen bij adviesbureaus. Wij denken dat het goed is om juist die expertise naar binnen te halen, die mensen ook een rol te geven in bredere zin bij de verduurzaming van onze gemeente op allerlei fronten. Wij zijn er juist wel voor dat je dat ook met personeel probeert op te lossen. De inspraak van omwonenden, waar GL over spreekt: ik denk dat dat sowieso altijd goed is. Als er nog ruimte is om dat iets meer een plek te geven ook rond scenario 3 dan staan wij daar ook achter. Tot nu toe wil ik het daar bij laten, maar het ziet er in grote lijnen heel goed uit. Dank u wel.

De voorzitter: Er zijn de nodige vragen, met name t.a.v. de 2,5fte, het begrotingshoofdstuk, niet onbelangrijk, hogere ambitie, de maatregelen, of er uit plan 4 nog wat meegenomen zou kunnen worden, meer bomen, meer groen.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Laat ik vooral iedereen hartstikke dank zeggen voor het feit dat scenario 3 overwegend door iedereen als een zeer acceptabel voorstel wordt omarmd. Ik denk dat het ook goed is. Dat GL wat elementen uit 4 wil hebben, dat was voorspelbaar, daar hoef ik niet op zitten te wachten. Alles wat mee kan, kan mee. We hebben het over en integraal beheerplan voor de komende 8 jaar. Ik weet nog wel, dat ik bij het vorige beheerplan zelf ook nog betrokken ben geweest. Er lagen wat ambities, maar die werden met name financieel bepaald. Er zit nu ook wel een addertje onder het gras. De heer Markus begon daar ook over: hoe past dat dan in de begroting? Wij hebben in het voorstel staan: dit is een kaderstellende nota. Wij moeten het IBP nog met inhoud invullen, ook in de uitvoering. Dit is een richting om een IBP uit te werken, dat moeten we even goed vast houden met elkaar. Dat is nog niet het definitieve stuk, want het definitieve stuk IBP komt nog bij u langs, want dat moet gevoteerd gaan worden. Maar wij willen wel een IPB opwerken met een richting. Gelukkig scenario 3, die wij voorstellen, waar iedereen toch wel van zegt en ook meneer Meester vanuit het commerciële bedrijfsleven vandaan de early majority, dat is ook belangrijk. Meneer Duk was ook op zoek naar draagvlak. Early majority, majority is toch de meerderheid zou ik zeggen. Dat proef ik ook in de raad, daar is wel iets voor te vinden en daar zijn we ook wel heel blij mee. In die zin ben ik blij met de steun. Er zijn wat kritische noten gekraakt rondom die fte's. Je moet je voorstellen, als je dit gaat doen bij nieuwbouw, Wilderszijde is een heel mooi voorbeeld met 20%, 10% water, allerlei hemelwaterafkoppelingen (HWA) zijn er. En we gaan ook nog deels gas los of helemaal gas los, whatever. Maar bij bestaande bouw is het wel wat lastiger. We zijn nu door het noord oost bezig, om het hemelwater af te koppelen was nog geen eenvoudige opgave. Kortom: wij hebben mensen nodig, en dat staat ook in het stuk, wij hebben omgevingsverbeteraars nodig. Die omgevingsverbeteraar heeft natuurlijk een andere taak dan alleen maar een aannemer aannemen in regie, die uitvoeren en zeggen: gaat uw gang maar binnen de prijs kan het, gaat u met de bewoners in gesprek, dat was hem dan. Dat is dit beeld niet, want je gaat de buitenruimte echt veranderen. Versteende parkeerplaatsen, dat worden ineens groene parkeerplaatsen. We gaan aan wadi's doen, dat moet je allemaal uitleggen. Hemelwater afkoppelen gaan we doen. Afijn, je gaat met heel veel groenactiviteiten aan de slag. We hebben participatie hoog in het vaandel staan en wij hebben ook hoog in het vaandel staan dat inwoners hun mening mogen geven, maar dat vreet tijd. Sorry voor het woord, maar het is feitelijk wel aan de orde. Het kost gewoon heel veel tijd. Bovendien is het een inschatting. Het is richtinggevend nu, wij willen aan de slag in deze richting, wij komen dan vervolgens met de inhoudelijke kant van het IBP en dan komen we nog met u te praten over de uitvoering. Over het tempo, waarin we dit kunnen uitvoeren, ook richting de CU: als we het even niet

hebben als gevolg van bijvoorbeeld corona, dan kunnen we het ook een beetje vooruit schuiven, maar wat we vast moeten stellen is de ambitie. Daar gaat het om. Of het nou in 2021 al in uitvoering komt of in 2022, het is jammer als we het vanwege omstandigheden even moeten vertragen, maar we willen wel de ambitie met elkaar vast stellen. T.a.v. de ambitie van meneer Duk, ik vind het wel leuk dat hij altijd probeert voor meer te gaan, rupsje nooitgenoeg, het vergroenen. Toen ik in 2014 dit mooie ambt namens jullie mocht invullen, toen hadden wij nog 18.300 bomen. Het was eigenlijk 362, maar laat ik het op 18.300 houden. We hebben inmiddels, ik heb net een contract getekend, 23.000 bomen. Dat betekent een groei van 4.500 bomen. Het kan te laag zijn, maar het is best wel fors wat we aan het bouwen zijn, wat we er bij zetten. Ik wil zeggen: we doen best heel veel aan groen en we doen ook heel aan investeringen om het groenbehoud te doen en het te onderhouden. Ik denk dat ik daarmee alle vragen wel gehad heb. De VVD was helemaal snel. De heer Van Harn nog gevraagd welke omvang die afdeling wordt. Ja, of het er nou 25 zijn of 27, het gaat om de uitvoering. Het zit bij de club projecten, dus ik denk dat dat goed aan te sturen is. Meneer Jumelet: meer van hetzelfde. Ja, jammer, maar ik denk dat we veel meer gaan doen. Ik denk dat ik daarmee alle vragen wel gehad heb, behalve dan nog de vraag: een stapje extra. Ik denk, waar het kan, want we hebben ook de duurzaamheidsvisie, we hebben het ook over ander gebruik van asfalt, je hebt tegenwoordig ook andere vormen van asfalt, dus er wordt er echt heel veel gedaan vanuit die duurzaamheidshoek en ook in de omgevingsvisie. Ik zou het erg op prijs stellen als de commissie akkoord zou gaan om deze IBP, de kaderstellende rol, door ons uit te laten voeren. We komen bij jullie terug. Dank u wel.

Tweede termijn

De heer Meester, L3B: Alle opmerkingen, die gemaakt zijn door mijn collega's, dat geeft toch wel aan, dat we straks een interessante discussie zullen kunnen hebben over het echte beheerplan. Ik maak me nog niet zo erg druk over de personele capaciteit en de financiën, want ik vind dat dat uit het beheerplan moet blijken. Dan kunnen we altijd nog kijken of de ambitie te groot is of te klein. Ik denk wel dat het van belang is om een goede onderbouwing te hebben, maar die is er nu nog niet, dus we moeten gewoon even op het beheerplan wachten. Wat mij betreft, is het een hamerstuk.

De heer Machielse, VVD: Ik wil met name even de wethouder bedanken. Zijn enthousiasme is werkelijk waar aanstekelijk, dus ik kijk ernaar uit om de verdere uitwerking te zien. Wat ons betreft een hamerstuk.

De heer Van Harn, CDA: Dank u wel, wethouder, voor de duidelijke toelichting. U heeft aangegeven dat op de afdeling projecten circa 25 à 27 mensen te werk zijn gesteld. Nou, dat is een hele grote groep mensen, waar veel uit kan komen in de nabije toekomst. Hier zou ik het bij willen laten. Ook voor ons een hamerstuk.

De heer Jumelet, WIJ: Die personele uitbreiding, de wethouder heeft dat toegelicht, dat nemen we graag van hem aan. Maar zijn slotopmerking, zijn teleurstelling, dat wij gezegd hebben: wat meer van hetzelfde. Ja, dat klopt, omdat het rapport, zoals het er nu ligt, in scenario 3 een aantal dingen aangeeft, waarbij wij ons afvragen in hoeverre dat daadwerkelijk, zoals het toepassen van solarbankjes, echt een wezenlijke bijdrage gaat leveren aan die verduurzaming, die we allemaal zo graag nastreven. Ook wij streven die na en we willen daar ook graag flinke stappen in zetten. Daarom was ik een beetje teleurgesteld in het rapport, waarbij enerzijds een flinke investering wordt voorgesteld van € 6ton structureel voor 8 jaar uiteindelijk, waarbij ook de formatie wordt uitgebreid. Dan verwacht je dat er ook wel qua maatregelen, die dan als voorbeeld mogen dienen, dat je daarvan denkt: daar word ik enthousiast van en die gaan ook echt een bijdrage leveren in dat beheerplan aan de verduurzaming van de openbare ruimte. Dat is waar wij een beetje teleurgesteld over zijn. De wethouder merkt terecht op, dat wij vinden dat het wel meer van hetzelfde is als het gaat om bijvoorbeeld de parkeerplaatsen. Wij hadden de hoop, dat een rapport door een extern deskundige wat meer om het lijf zou hebben als het gaat om voorbeeldmaatregelen, waardoor enerzijds die € 6ton gerechtvaardigd wordt en anderzijds die extra fte. Dat is eigenlijk een beetje waar we teleurgesteld over zijn, maar daar stappen we graag overheen. We willen graag realistisch aan de slag en scenario 3 is inderdaad realistisch, dus in die zin zullen wij niet in de raad het woord willen voeren hierover, dus wat ons betreft is dit een hamerstuk.

De heer Markus, CU: Wij hebben inderdaad even de vraag opgeworpen rondom de extra fte, omdat wij graag wat meer onderbouwing wilden hebben. We bedanken voor de input van de collega's, maar ook van de wethouder. Overigens wil ik de wethouder aanraden om zijn camera iets naar beneden te doen. Hij heeft een prachtige kruin en een schitterende scheiding, maar iets meer van zijn gezicht zien, zou mooi zijn. Zoals de wethouder toelicht: het gaat om extra fte om kennis toe te voegen aan de kennis die er nu ontbreekt. Als dat ook nog ambtenaren zijn met zeer veel ecologische kennis om onze biodiversiteit omhoog te brengen, dan weet de wethouder dat hij ons daarmee een zeer groot plezier mee doet, want

wij hebben al vaak opgeroepen om een ambtenaar met dergelijke kwalificaties aan te nemen, dus dan heeft hij ons zeker aan zijn zijde. Kwaliteit toevoegen om uiteindelijk de duurzaamheid te realiseren in de openbare ruimte, dat lijkt ons een uitstekend idee. Ik was wel blij, dat de wethouder expliciet aangaf, dat we nu nog geen beheerplan vast stellen, want ik merk bij sommigen toch een beetje dat het erop leek, dat we dat wel gingen doen, maar dat is absoluut nog niet aan de orde. Dit is een kader. Een ander kader, daar gaan we zeker volgend jaar nog over spreken, maar dat is een beheersplan vast stellen voor 8 jaar, ik kan u nu alvast verklappen, dat wij daar per definitie een groot voorstander van zijn, want 8 jaar is namelijk ontzettend lang, dat zijn 2 collegeperiodes. En als ik zie hoe vaak we het beheerplan de afgelopen 8 jaar hebben aangepast, dan is het wellicht aan te raden om te kijken of het wat korter kan. Dat is buiten de discussie van dit agendapunt, dat besef ik terdege, maar sommige dingen kun je op tijd aangeven. Een prima voorstel, scenario 3 lijkt ons uitstekend, voldoende ambitie, ook al zijn de voorbeelden inderdaad wat karig, maar met voorbeelden gaat het altijd mis. Dus prima om hiermee verder te gaan en ik wens de wethouder veel succes bij de verdere uitwerking. We maken ons wel heel druk over geld, maar dit gaat over bijna € 14mln wat we uitgeven aan de openbare ruimte. Terecht dat we daarover als commissie goed en actief mee denken. Dat was hem. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Ik kan eigenlijk wel aansluiten bij voorgaande spreker, bij de heer Markus. Dit kader is voor ons een hamerstuk. Inderdaad, in een latere fase komen we dan wel op het beheerplan. Inderdaad, dat moeten we vaker bespreken dan eens in de 8 jaar. Verder is er over geld of over fte's gesproken. Geld en capaciteit volgt vanzelf uit goede ideeën, dus we wachten dat beheerplan dan ook vol vertrouwen af. Ik denk dat we als raad niet moeten willen sturen op individuele fte's, maar vooral op resultaat en op doelen, die we daarmee wensen te behalen. Dank u wel.

De heer Duk, GL: De wethouder noemt me rupsje nooitgenoeg, maar dan heeft hij mijn bijdrage toch niet helemaal goed begrepen, want ik was eigenlijk heel er blij met het voorstel van het college. Ik daagde wel uit, inderdaad, om net dat ene extra stapje te zetten als dat mogelijk is. Ik hoorde de wethouder zeggen: als het mogelijk is gaan we uiteraard een stap extra. Dan heeft hij mij helemaal gerust gesteld en dan heeft hij precies voldaan aan mijn vraag. Ook gaf de wethouder aan, dat het aantal bomen enorm is toegenomen. Dat klopt en daar ben ik heel erg blij om. Maar het aantal inwoners is ook heel erg toegenomen en de hoeveelheid bebouwing ook dus dan is het niet meer dan logisch dat we ook meer bomen krijgen. Ik ben er tevreden, maar het kan altijd meer inderdaad, dus mogelijkwijs kun je me toch een rupsje nooitgenoeg noemen. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Dank aan de wethouder voor de duidelijke uitleg. Hij gaf het inderdaad duidelijk aan. Misschien was ik daar in mijn eerste termijn niet helemaal duidelijk over, maar wij hebben weldegelijk door dat dit gaat om het stellen van kaders. Voor dat kader vinden wij scenario 3 echt een hele goede keuze. Ik wil even ingaan op de heer Markus, die zei: 8 jaar vast stellen is wel heel lang, daar komen we op termijn dan nog op terug. Ik denk dat onze fractie zich daarin kan vinden, want misschien moet je het voor een kortere tijd vast stellen of tussentijds nog aanpassingen kunnen doen, dan kun je de ambities misschien zelfs nog iets opkrikken als daar de mogelijkheden toe zijn. Maar ons is het in ieder geval een hamerstuk naar de volgende raadsvergadering toe. Dank u wel.

De voorzitter: We hebben het vanavond over kaders, dat is helder. U heeft het e.e.a. gehoord in de tweede termijn. Ook o.a. over 8 jaar, maar u heeft al eerder gezegd: 8 jaar, dat is zo, daar komen we dan bij de bespreking wel op. Maar volgens mij is het plan, dat er nu ligt, van 2016 tot 2024. Met andere woorden: we zitten al eerder dan 2024. Maar dat is even misschien van mijn zijde. Wilt u nog reageren op de inbreng in de tweede termijn? Of heeft u het gehoord?

Wethouder Fortuyn: Ik wil wel even reageren, omdat ik het een hele leuke discussie vind en inhoudelijk heel prettig. Je moet oppassen, als je hamerstukken hebt, dat je het risico loopt, dat we er een paar gaan bespreken, maar ik ga het toch proberen. Even naar meneer Jumelet toe. Eens, dat solarbankje, daar werd ik ook niet warm van. Ik ben het inderdaad met u eens, dat we wel wat breder, creatiever en innovatiever kunnen kijken. Wat dat betreft een verkeerd voorbeeld. Ik begreep in de eerste termijn niet dat u daar op doelde, maar ik ben het wel met die stelling eens, ik was er ook niet kapot van dat dat erin stond, maar om het rapport te herschrijven, dat vind ik ook zo wat. Maar inderdaad, wij gaan er innovatief mee om en we trekken heel erg op met de afdeling duurzaamheid, die ook in die zin heel veel weet en heel veel kennis heeft, dus wat dat betreft is het een adaptieve ontwikkeling. Ten aanzien van de opmerking van meneer Markus, die begon over mijn kruin, toen dacht ik: we gaan het toch niet over Bergschenhoek hebben, maar ik heb het begrepen en hoop, dat het nu beter is. M.b.t. de 8 jaar: u heeft gelijk, ik werd gecorrigeerd via de app. Het een IBP voor 4 jaar, met een doorkijk naar 8 jaar. In die zin komen we daaraan tegemoet, dus dat hoop ik hiermee gecorrigeerd te hebben. Als het door u allemaal als hamerstuk blijft na mijn beantwoording, dan wil ik u namens de afdeling bedanken, want dan kunnen ze nu aan de slag gaan om het IBP vorm te geven en dan bij u er later op terug te komen. Dank u wel.

De voorzitter: De conclusie trekkend, ik heb gehoord, dat het als hamerstuk naar de raad gaat. Bij deze.

6.d Gescheiden inzameling grondstoffen op scholen (ontwerpbesluit)

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik kan daar vrij kort over zijn. Onze fractie vindt het een goed idee om het project 'afvalvrij op scholen' te starten en zo kinderen al de basisprincipes van goede afvalscheiding van jongs af aan mee te geven. Er wordt voorgesteld, dat de inzameldienst van de gemeente bij de deelnemende scholen de grondstoffen zal inzamelen voor een tarief, zoals aangeboden wordt door die inzameldiensten. In die zin kan het dus kostenneutraal gebeuren. De prijs die genoemd wordt voor de scholen, ik kan het niet helemaal inschatten, maar die lijkt ook acceptabel en draagbaar. Dus onze fractie vindt het goed om op deze manier afvalscheiding bij scholen te stimuleren en te faciliteren. Ik begrijp ook, dat het nu alleen maar gaat om vraag: kunnen we zeggen dat dit in het algemeen belang is om op deze manier die educatieve functie van de scholen rondom afvalscheiding echt vorm te geven. Daar kan mijn fractie in ieder geval achter staan, maar het uiteindelijke doel, dat we voor ogen hebben, is natuurlijk zoveel mogelijk afval scheiden. Dat is een prachtig doel. Voor ons is het een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Voor ons ligt een plan waar GL nou echt blij van wordt. Zoals ik al zei: we zijn niet altijd rupsje nooitgenoeg. De wethouder verdient dan ook al onze steun en complimenten. Afval scheiden gaat, zoals zoveel andere dingen, het makkelijkst als je het jong geleerd hebt. Het valt een kind niet uit te leggen, dat thuis het drankpakje in de PMD, het klokhuis in de GFT, de mislukte tekening in het oud papier en de chipzak in het restafval moet en dat op school alles in één en dezelfde bak mag. Voor een ander kind is afval scheiden op school een eerste stap naar afval scheiden thuis. Om die reden heeft GL in 2016 al een motie geschreven, die het college vroeg dit op te pakken. Toen hebben we besloten deze niet in te dienen, omdat dit beter geregeld kon worden met het afvalbeleid van de hele gemeente. Een beleid, dat er toen bijna aan zou komen. Vandaag zijn we blij, dat het college zelfs zonder ons initiatief deze casus oppakt. GL steunt dus het raadsvoorstel en heeft eigenlijk maar 1 vraag aan de wethouder: zou eenzelfde oplossing ook voor sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties, die bij de gemeente een onderkomen huren, kunnen worden opgezet? Dank u wel.

De heer Muis, D66: Allereerst dank aan de wethouder voor de voortvarendheid, waarmee hij de motie van de raad heeft uitgewerkt in een opdracht aan het college, dus aan zichzelf om ervoor te zorgen dat scholen in staat worden gesteld om afval zoveel mogelijk te scheiden en op te laten halen. Wij staan volledig achter het project 'afvalvrij voor scholen' om er mee te starten en de bijdrage die het levert aan de gemeentelijke duurzaamheidsambities. Het is ook goed, dat het een proef is voor 3 jaar. Dat maakt het ook voor marktpartijen mogelijk om goed na te denken hoe ze scholen zelf ook beter zouden kunnen bedienen. Ons gaat het er niet om wie het doet, als het maar gebeurt. In de huidige situatie is het heel slecht uit te leggen aan inwoners en aan kinderen, dat zijn trouwens ook inwoners, dat we het belangrijk vinden om zoveel mogelijk afval te scheiden, maar scholen niet in staat stellen samen met onze jongste inwoners het goede voorbeeld te geven. Het is mooi, dat met deze proef ook een nieuwe extra impuls wordt gegeven aan de educatie van leerlingen, hun ouders en ook leerkrachten. Hopelijk zien we dat dan ook terug in concrete gedragsveranderingen en daarmee tot meer hergebruik, minder zwerfafval rond scholen en ook minder restafval. Van harte aanbevolen om dit als hamerstuk naar de raad te sturen. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Voor ons ligt een mooi plan, voortvarend opgepakt door de wethouder n.a.v. een initiatief van WIJ. Dank daarvoor. Het is een mooi plan. Goed dat er nu een weg is gevonden. Vanavond geven wij een antwoord op de vraag waarom wij scholen eigenlijk een status aparte geven. Een klein persoonlijk verhaal. Van je twaalfde tot het moment dat je oudste 4 jaar is, heb je helemaal geen weet van wat zich eigenlijk op een basisschool afspeelt. Op het moment, dat je er dan binnen komt, heb je het idee, dat je in een parallel universum bent beland. Voor wie de Luizenmoeder kent en niet bekend is met wat er zich afspeelt binnen basisscholen: het klopt, soms. Een basisschool is echt anders dan commerciële partijen en wat ons betreft, mag die dan ook anders behandeld worden. Zonder gekheid. We ondersteunen het plan van harte. Wij vinden dat scholen deze status aparte vanwege hun educatieve functie zeker verdienen. Sinds onze oudste nu bijna een jaar op school zit, zie ik een conciërge die probeert de leerlingen plastic afval te laten scheiden en die met regelmaat met een winkelwagentje naar de plastic container gaat om gele zakken weg te brengen. Ik schaamde mij, als onderdeel van het gemeentelijk apparaat, die educatieve initiatief niet kon omarmen. Het is goed, dat we dit nu wel mogelijk gaan maken. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Het was in de commissievergadering van 10 maart j.l. dat WIJ samen met D66 het bespreekpunt 'afval op scholen' ter tafel brachten. Het scheiden van afval op de scholen gaat ons inziens bijdragen aan een duurzamere toekomst en is dan ook van groot belang. Het was echter alleen

mogelijk als we als gemeente een verklaring hebben, dat het van algemeen belang is, dat afvalstoffen gescheiden opgehaald worden op de scholen. Vandaag maken we een aanvang met deze duurzame plannen met dat gescheiden ophalen. Door het college opdracht te geven deze ontwerpverklaring algemeen belang inzameling grondstoffen ter inzage te leggen. Ons rest niets anders dan te zeggen, dat we dit een hamerstuk vinden en een ieder te bedanken die heeft meegewerkt om dit op zo kort mogelijke termijn klaar te maken.

De heer Van der Stelt, CDA: Ik wil het college en de ambtenaren een groot compliment maken voor de wijze waarop zij uitwerking hebben gegeven aan de motie. U weet misschien nog wel, dat ik in de commissie wat twijfel had, niet bij de intentie en de doelstelling van hetgeen door de collega's te berde werd gebracht, maar wel bij de uitvoering, omdat zich ook andere partijen kunnen melden met de roep op het algemeen belang. Dit wordt ook onderkend in de uitwerking. Ik vind de uitwerking, de onderbouwing echt heel overtuigend. Ik zou het van harte willen ondersteunen. Wat mij betreft kan het als hamerstuk naar de raad.

De heer Machielse, VVD: Een goed voorstel, door het college mooi opgepakt. Als u het nog goed voor de geest heeft, in de commissie waarin we dit bespraken had ik nogal grote zorgen over hoe dat in een financieel gesloten systeem zou moeten gaan werken en dat het geen zorgen zou mogen opleveren voor onze inwoners, waarvoor we de plicht hebben om het te regelen. Die zorgen heeft het college helemaal weg kunnen nemen met dit voorstel. Dan wil ik nog wel even tot slot, ook een beetje in de richting van de heer Duk, zeggen, dat de VVD er niet zoveel voor voelt om dit algemeen belang nu zoveel breder te gaan trekken. We hebben heel bewust gezegd, dat we die link willen leggen tussen afvaleducatie op scholen en juist ook voor die scholen, waar het soms echt een andere wereld kan zijn, om het voor hun te gaan regelen. Om het nu ook voor sportclubs te gaan regelen, dan komen we al op een grijzer gebied, want straks gaan we ook bij de fitnessclubs aankloppen, want die huren dan niet hun accommodatie van de gemeente, maar het is ook sport en hebben ook jonge leden. Na de sportclubs misschien ook wel de biljartclubs en de dartclubs en voor u het weet is de horeca van Lansingerland ineens algemeen belang geworden. Nou, mijn persoonlijke mening of dat wel of geen algemeen belang is, zal ik even terzijde laten, maar wij zijn er geen voorstander van om het algemeen belang voor dit dossier breder te trekken dan de scholen in Lansingerland. Dank u wel.

De heer Blonk, L3B: Gescheiden inzamelen grondstoffen op scholen: L3B zal instemmen ermee. Het zal een hamerstuk zijn voor ons. De twee belangrijkste argumenten daarvoor zijn: 1. de kinderen kunnen nu op school net als thuis het afval gaan scheiden. En het tweede, ook een heel belangrijke: kinderen kunnen nu op school van het goede voorbeeld leren, om dan ook thuis het afval te gaan scheiden als ze dat nog niet zouden doen en mogelijk hun ouders daar op wijzen. Het kan ons inziens naar twee kanten toe werken. Terecht ook, dat er opmerkingen gemaakt zijn over minder zwerfafval rond scholen, maar toch zou ik het college aan willen reiken om ook, op het moment dat het allemaal duidelijk is en gedaan gaat worden, naar de leiding van de school en de leerkrachten te willen aangeven, dat ze ook aandacht besteden aan de route van huis naar school m.b.t. zwerfafval. Op die routes zie je vaak meer zwerfafval, dus graag daar ook aandacht voor. Tot slot sluit ik me volledig aan bij de heer Machielse ten aanzien van het beperken tot alleen onderwijs van deze regeling m.b.t. gescheiden inzamelen van afval. Dat was het, dank u wel.

De voorzitter: Er zijn veel items. Ik hoor de sportverenigingen, ik hoorde het van de heer Duk en de heer Blonk, maar ik hoor ook de communicatie als dit eenmaal in gang gezet is.

Wethouder Fortuyn: Bedankt voor de inbreng van de woordvoerders bij de inbreng van dit agendapunt. Ja, ik denk dat rondom de sportverenigingen en andere organisaties, waar de heer Duk naar vroeg, dat een aantal andere partijen, zoals de heer Machielse en de heer Blonk, aangegeven hebben: het gaat om het educatieve karakter. Dan is de discussie: hoe educatief is dan een sportvereniging? Wij hebben hier doelbewust met elkaar de lijn gelegd bij de scholen, omdat daar ook educatieve programma's gedraaid worden. Dat is ook een antwoord op de vraag over de schoolroutes. De schoolroutes zijn al wat langer een thema, waar wij met schoolbesturen over praten. Daar vragen we ook heel veel aandacht voor. Wij hopen ook, dat het invoeren van statiegeld op plastic flesjes o.a. een bijdrage zal leveren om het zwerfafval terug te dringen. In dien zin: ja, we blijven aandacht geven, ja, we blijven coachen, de vuilnisman inzetten, ja, we blijven educatieve lesprogramma's op de scholen doen. Ik ben er heel blij mee, dat iedereen nut en noodzaak ziet om al op jonge leeftijd dit te doen. Als je het thuis geleerd krijgt en op school wordt het in een bak gegooid, dat is eigenlijk geen goede weg, daar ben ik het volstrekt mee eens, dus ik ben blij dat u op deze wijze opdracht geeft aan mij of aan het college om deze zaak in gang te zetten, want dat is ongelooflijk belangrijk, dat we deze bewustwording met elkaar gaan realiseren. Ik ben blij met de steun en dat het hamerstukken zijn. Ik weet niet of er in de tweede

termijn nog wat komt, maar ik ben er heel blij dat het algemeen belang, inzameling, door ons ons in een zienswijze gepubliceerd gaat worden, zodat er zienswijzen op gegeven kunnen worden. Dat was hem.

Tweede termijn

De heer Duk, GL: Ik begrijp de overwegingen van de andere partijen. Ik deel hem niet, maar ik zal er verder geen stappen op ondernemen. Het is voor ons ook een hamerstuk.

De voorzitter: Dan heb ik bij alle andere fracties gehoord: een hamerstuk. Ik zie en hoor verder niets. Nee. Dan is het bij deze geconcludeerd dat het een hamerstuk is voor de raadsvergadering.

7a. Actualiteiten uit het college

De heer Blonk, L3B: Over het indienen van de zienswijzen, die wij morgenavond bespreken, op de luchtvaartnota. Die zienswijze loopt tot 19 juli, de raad is 16 juli. Er is een proforma zienswijze ingediend, heb ik begrepen. Ik wil even weten wat de status daarvan is. Is er al antwoord op? Of is dat juridisch gezien dan sowieso al geregeld, dat je later dan 17 juli kunt reageren? Ik wil die zekerheid hebben, dat het niet dadelijk ontvankelijk wordt verklaard. Wethouder Fortuyn: Ja, wij hebben dat proforma ingestuurd. We hebben inmiddels de bevestiging binnen, dat als het maar 23-07 binnen is, dan is het op tijd.

7b. Actualiteiten uit de commissie

Geen opmerkingen.

7c. Verbonden partijen

De heer Meester, L3B: Toen het agendapunt verbonden partijen in de raad werd behandeld, toen beperkte de burgemeester heel nadrukkelijk ons tot de zienswijzen. Hij verwees andere vragen naar de commissie. Ik had nog een andere vraag en die wil ik dus nu graag stellen. Het gaat over het recreatieschap Rottemeren, daar staat ergens in de stukken, de begroting denk ik, dat er € 3ton subsidie gegeven wordt aan de ondernemersvereniging Rottemeren. Ik ben eigenlijk wel benieuwd wat wij als gemeente of het recreatieschap daarvoor terug gaan krijgen. Misschien kan de wethouder daar iets over zeggen. Wethouder Fortuyn: Ik zit niet meer in het dagelijks bestuur sinds vandaag, maar ik zal niet kinderachtig doen om het aan mijn collega Van den Beukel over te laten, want die zit nu in het DB. Die € 3ton is een meerjarige investering geweest in de marketingkosten voor de ondernemers in het recreatiegebied. Dat is enige tijd geleden besloten. Zij promoten het gebied t.a.v. wat je aan recreatieve mogelijkheden hebt en hoe je daar het gebied kan beleven. Daar hebben wij toen een ondersteuning ingezet, die € 3ton, maar dat is over meerdere jaren met een aflopende bijdrage. Die aflopende bijdrage loopt eind 2021 af. Zij doen vrij veel in het kader van websites, communicatie en het aantrekkelijk maken en zij doen zelf ook een bijdrage. Het is een deelbijdrage van een marketingplan, dat zij jaarlijks opstellen. In die zin gaat het elke keer langs het bestuur, langs de begroting, als ze met een marketingplan komen. Voor dit jaar is het wel redelijk uniek, dat wij € 78.000 bijdragen zonder dat er een bijdrage door de ondernemers wordt gedaan. Dat is namelijk recent, dit jaar hebben ze dat aangevraagd in het kader van corona. Ze hebben een vrijstelling gevraagd van hun eigen bijdrage. Wij hebben als AB en DB besloten om ieder geval dat bedrag wel te reserveren, maar we willen er wel terugkoppeling op hebben, wat we ervoor terug krijgen. Maar het heeft vooral en alles te maken met de promotie van het gebied voor zowel de drie gemeenten als daarbuiten. Dat was mijn antwoord. De heer Meester: Het antwoord van de wethouder was glashelder. Ik ben tevreden.

8. Rondvraag en sluiting

De heer Muis, D66: Wellicht is het niet meer actueel, omdat ik deze vraag vorige week had willen stellen, maar ik stel hem toch nog maar, want we weten niet hoe het verder gaat. Het gaat over de signalen, die alle fractievoorzitters hebben ontvangen, dat er weer grote rijen zouden staan bij het afvalbrengstation op zaterdag. De vraag is: was dat nou een incident op die zaterdag? Of zien we dat het weer toeneemt, ondanks inspanningen van de wethouder, dat er toch meer mensen komen dan verwacht? Als dat zo is, is er dan op basis van de laatste landelijke regels versoepeling mogelijk. Zijn er nog acties die het college in kan zetten om die druk daar te verlichten? Zeker met het oog op de zomervakantie, die natuurlijk eind volgende week gaat beginnen. Wethouder Fortuyn: Ik hoop, dat iedereen Nederland gaat ontdekken en verkennen en niet een dagelijks ritje naar het afvalbrengstation gaat organiseren. Het is ook een uitje, maar het is in ieder geval niet te hopen. Terugkomend op die vraag, dat was inderdaad 27 juni. Inderdaad is er via Twitter een foto gestuurd en een lange wachtrij. Wij hebben dat ook verder uitgezocht. Ja, wij spreken echt van een incident. Wij hebben namelijk op zaterdagen die verkeersregelaars laten sturen en laten kijken. We hadden toen 10 auto's per keer. Dat is ook direct de tweede vraag: kunnen we het verruimen. Op dit moment is het inderdaad wel druk, maar meestal staan er 8 tot 10 auto's te wachten. Dan loopt het tot een half uur op. Ja, een half uur, als je het druk hebt en

je moet weer door, dan is het lang, maar dat was op de 27^e. Afgelopen zaterdag is het al minder geweest. Het gaat echt met vlagen, wat daar op afkomt. Wij praten op dit moment met Renewi om wat meer auto's dan 10 op het terrein te laten, want inderdaad, u gaf zelf ook al aan, dat Mark Rutte ruimte gaf om meer te bewegen en wat meer ruimte te nemen. Echter, u kent het station ook, het is niet het meest ideale station. Dat heen en weer lopen bevordert niet echt om die 1,5 meter goed in de hand te houden. Wij hebben daar met Renewi over gesproken en we proberen dat meer op te schakelen. Enerzijds bouwafval eruit halen, groen eruit halen, dan heb je de rij al korter. In de tweede plaats kijken om wat meer auto's m.b.t. restafval wat soepeler te laten verlopen. Helemaal voorkomen dat er een paar voor het hek staan, dat doen we niet. Dat is ook niet uniek. Dat zie ik ook bij andere gemeenten. Maar we doen er alles aan om het zo snel mogelijk en kort mogelijk te houden om dienstbaar te zijn aan onze inwoners. Dus we doen ons best, we praten met Renewi, hopelijk meer auto's op het terrein, we monitoren het elke week, dus we hebben de vinger aan de pols. De heer Muis: Prima. Dank voor het antwoord.

De voorzitter: De tweede vraag, van de heer Meester, over een vernietiging van een plan van een aantal woningen aan de Hoekse Kade.

De heer Meester, L3B: Het is niet dat het plan vernietigd is, maar het besluit van de raad is vernietigd door de Raad van State. Ik neem aan, dat we wel een nieuw voorstel voor een besluit voorgelegd zullen krijgen, maar ik heb nu toch wel wat vragen. Waarom heeft het college niet geanticipeerd op deze mogelijkheid bij het betreffende raadsvoorstel? Als blijkt dat er schade optreedt voor derden door de vertraging en mogelijk wijziging van het project, kan de gemeente daarvoor aansprakelijk gesteld worden? Zo ja, met welke omvang van de schade moeten we dan rekening houden? Dank u wel. Wethouder Arends: Het college ging ervan uit, zoals bij elk bestemmingsplan, dat er een zorgvuldig proces doorlopen is, waarbij met alle ruimtelijke en milieuaspecten rekening wordt gehouden en eventuele zienswijzen correct en worden behandeld en beantwoord. In dit geval is gekozen voor eenzelfde voorbereiding en ruimtelijke onderbouwing als het naastgelegen bestemmingsplan woningbouw Hoekse Kade noord, deelplan A. Het college staat voor haar plannen en gaat er dan ook niet van uit, dat de plannen, die zij aan de raad ter vaststelling aanbiedt, juridisch onderuit gaan. Helaas is dat wel bij dit plan gebeurd, waarbij moet worden opgemerkt en aangetekend, dat het beroep op 3 van de 4 punten wel ongegrond is verklaard. Daarbij is de plansystematiek om vanwege locatie specifieke omstandigheden bouwvergunningvrij te bouwen uit te sloten, die op meerdere locaties in Lansingerland zijn toegepast. Dat is overeind gebleven. De specifieke nadere onderbouwing zal naar verwachting eenvoudig zijn en snel hersteld kunnen worden. Er komt dan ook een nieuw voorstel uw kant op. Ten aanzien de eventuele aansprakelijkheid. In de anterieure overeenkomst is afgesproken, dat partijen elkaar op geen enkele wijze aansprakelijk zullen stellen voor geleden of nog te lijden schaden als de doorlopen ruimtelijke procedure niet tot een onherroepelijk plan leidt. Met de ontwikkelaar en de gemeente gaan we dan ook gezamenlijk aan de slag om het plan te herstellen en alsnog een onderzoek te laten doen naar de specifieke milieubelasting van het bedrijf op de voorziene woningen. Beide partijen gaan ervan uit, dat het onderzoek geen onoverkomelijke belemmeringen zal opleveren, zodat het plan alsnog vast gesteld kan worden. Dank u wel. De heer Meester: De vraag over de schade en aansprakelijkheid is goed beantwoord. Ik ben niet helemaal content over de beantwoording t.a.v. het feit dat dit vonnis niet voorkomen is. Ik heb een aantal jaar geleden art.37 vragen gesteld over het aantal processen, dat de gemeente verloor. Dat zat op ongeveer 25%. Dat vind ik teveel. Dat betekent eigenlijk, dat er in de voorbereiding onvoldoende goed naar gekeken is. Ik wil eigenlijk liever geen besluiten nemen, als raad, die discutabel zijn in juridische zin. Dus ik hoop toch, dat het college extra aandacht geeft aan de correcte juridische basis van een voorstel, die het college aan de raad doet. Dank u wel. Wethouder Arends: Volgens mij is de oproep van de heer Meester heel duidelijk. Volgens mij hebben we dezelfde ambitie. We gaan ervan uit, dat we bij elk bestemmingsplan het juiste proces goed doorlopen en dat er naar u als raad het juiste bestemmingsplan wordt voorgelegd. Maar ik neem wel zeker n.a.v. wat de heer Meester aangeeft, die art.37 vragen, om intern te kijken: zijn er structureel nog aspecten om daar beter op te sturen en beter op te acteren om deze situaties te voorkomen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Verhoef heeft een vraag n.a.v. krantenartikelen, dat de overkoepelende organisatie van woningcorporaties aan de bel getrokken heeft n.a.v. het rapport, dat het niet ondenkbaar is dat corporaties in de financiële problemen gaan komen.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Het gaat inderdaad om de mogelijke of aangekondigde financiële tekorten bij de woningcorporaties. U heeft al een deel van mijn inleiding genoemd, maar het gaat dus wel om een bedrag van € 30mld, wat te kort zou zijn in de komende 15 jaar voor de bouw en verduurzaming van sociale huurwoningen. Dat is een kwart van de totale € 116mld, die nodig is voor die opdracht voor de corporaties. Het zou dus met name in de regio Haaglanden, Midden Nederland, Rotterdam zijn; 40% van de investeringen zou niet gerealiseerd kunnen worden. Dat is echt een enorm verontrustend bericht door

een organisatie, de koepel van woningcorporaties, die dat onderzoek heeft gedaan samen met 3 ministeries. Er moeten nog tot het jaar 2035 25.000 sociale huurwoningen gebouwd worden. Er moet dus ook nog een heel groot aantal huizen verduurzaamd worden. De verhuurdersheffing wordt als de grote boosdoener genoemd, als de veroorzaker van deze financiële problemen. We hebben 4 vragen nu aan het college. Deelt u de zorgen die uit het rapport spreken? Heeft u al contact gehad hierover met 3B Wonen of andere corporaties, die sociaal en betaalbaar bouwen of gaan bouwen in Lansingerland? Zo nee, bent u van plan om contact met hen te gaan hebben hierover? Welke gevolgen kan dit hebben voor de bouw van sociale en betaalbare huurwoningen in Lansingerland? Ziet u een mogelijkheid om als gemeente eventueel samen met andere gemeenten in de regio actie te gaan ondernemen om de verhuurdersheffing te schrappen of sterk te verlagen? Die acties zouden zich dan richten tegen de centrale overheid, maar dat kunnen ook andere acties zijn, maar het is een brede vraag. Dank u wel. Wethouder Arends: Als u het goed vindt, ga ik ze per vraag af om te beantwoorden. De eerste vraag gaat over: deelt u die zorg? Ja, wij delen net als de andere regiogemeenten en de corporaties, deze zorgen. De financiële knelpunten in onze regio zijn echt substantieel, waardoor ook de regionale kernopgaven van de woningcorporaties, het bouwen, het verhuren en het beheren van betaalbare woningen, ernstig wordt bedreigd. Hierbij spelen de problemen rondom Vestia een heel grote rol. Maar ook de grote opgave van verduurzamen van de corporatievoorraad en de stijgende kosten van het bouwen van woningen. Vraag 2: is er contact over? Ja, we onderhouden regelmatig contact met 3B Wonen over onze lokale opgave in Lansingerland. 3B Wonen is ook de grootste eigenaar en beheerder van onze sociale huurwoningen. Maar ook met andere corporaties, zoals Havensteder, is er rondom het proces van de lokale prestatieafspraken contact. Dan de gevolgen, dat is een terechte vraag: heeft dit nou gevolgen voor sociale en betaalbare huurwoningen in Lansingerland? 3B Wonen staat er goed voor om de opgave van het bouwen van sociale woningen in Lansingerland tot 2030 te doen, zoals we gezamenlijk dat bod hebben ingediend naar de regio. Dit neemt niet weg dat de stijgende kosten van het bouwen van de woningen ook spelen bij 3B Wonen. Om die reden onderhouden we nauw contact met hen, waarbij we ons erop richten op het verkrijgen van provinciale of rijkssubsidies. U laatste vraag is of we zien of er mogelijkheid is om eventueel met andere gemeenten in de regio actie te gaan ondernemen om de verhuurdersheffing te schrappen of op sterkte te laten. Ja, in regionaal verband ondernemen wij acties richting Den Haag om de opgave van de woningcorporaties te vergemakkelijken. De verhuurdersheffing is daarbij een belangrijk onderwerp. De gezamenlijke partijen, dan moet je denken aan koepels van de corporaties, de betreffende regio's, van de woningwetregio, zoals Rotterdam, Haaglanden en Midden Holland, hebben vrij recent een brief gestuurd aan binnenlandse zaken, naar minister Ollengron. Hierin wordt ingegaan op de beperkte investeringsmogelijkheden van de corporaties en ze verzoeken dan ook om de verhuurdersheffing aan te pakken. Dank u wel. Mevrouw Verhoef: Dank aan de wethouder. Ze geeft aan, dat er regelmatig contact is met 3B Wonen. Of het nu over dit specifieke onderwerp en deze bedreiging al contact is geweest, dat heeft ze niet gezegd, maar ik maak er uit op, dat het wel een onderwerp is van gesprek. Ik ben ook blij met de informatie die ze heeft gegeven, dat er in regionaal verband acties zijn ondernomen, al op vrijdag. Ik kan u helaas wel mede delen, dat midden in de nacht dat inderdaad via een motie door de PvdA ingediend is ingebracht, om die verhuurdersheffing tijdelijk op te heffen. Een flink aantal partijen heeft tegen gestemd, waaronder ook een flink aantal partijen die hier lokaal in de raad zit. Wat daar speelt, weet ik niet, maar ik dacht: ik geef dat nog even als informatie aan de andere fracties mee. Maar ik wil de wethouder bedanken voor haar toelichting. Dank u wel.

De voorzitter, om 22.01 uur: Dan zijn we aan het eind gekomen van deze vergadering van de commissie ruimte. Ik dank u allen voor uw inzet, beantwoording. Ik zou zeggen, het is 10 uur, een mooi tijdstip om te eindigen. Morgenavond zien wij elkaar weer terug in deze samenstelling. Een heel prettige avond. Ook de toehoorders via de webcast en de beide wethouders. Prettige avond nog en tot morgen.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.